

Pomhaj Boh!

Cíklo 17.
28. čaprl.

Létnik 11.
1901.

Serbiske njedželske lopjenka.

Wudawaju šo kózdu šobotu w Ssmolerjez knihicíjchčetni w Budyschinje a šu tam dostacž sa schtvortslētu pschedplatu 40 np.

Jubilate.

Jan. 12, 24.

Sawérnje, sawérnje, ja praju wam: je-li
šo pscheńcze forno do semje njepadnje a nje-
semrje, dha wostanje wono ſame, hdyž pak ſemrje,
pschinježe wjèle plodow.

Jubilate! Wyſtajež! Sslónzo ſkónežne cžoplischho
šwoje pruhi na ſemju ſežele, ptaki ſažo ſpěvaja, ſchtomu
a kerki ſo wupyschuja a žito na polu roſeže: Kak dolho
budže tracž a my plody wſchudžom wohladamy. Alle jenož
dokelž pscheńcze forno je do ſemje padnýlo, wumrjelo a
w ſemi ležalo kaž w rowje, može wono k nowemu živje-
nju wotucíjež a plody pschinjež. Pscheńcze forno, kž w
bróžni ležo wostanje, wostanje ſame a njedawa plody—
Jubilate! My pschinđzem ſot cžichého pjatka a
jutrow: naſch ſbožnik, na kſchizu woprowany, do rova
pohrjebany, je ſtanýl k nowemu živjenju. Wyſtanje ſot
šmijerež ſbudženeje Božeje ſtórby bywa nam pschinunanje
ja wyſtanje w Chrystuſu tym horjestanjenym a wo jeho
nowym živjenju.

Sa ſak wjèle mamy ſwojemu ſbožnikej ſo džakowacž! Wón je ſe ſwojel ſmijerežu naſh ſ Bohom ſjednal
a nam wodawanje ſjudnika warbował. Wón je ſe ſwojim
horjestaczom ſmijerež pschewinyl a ſ měrom móžemy ſwojej
dale a bôle ſo pschiblžowazej ſmijereži do woblicža hladacž
a bjes bojoseže do nozy poſlednijeje hodžiny ſtipiež. Wón

je nam ſe ſwojim k njebju-ſtipiežom durje njebježow wo-
ežiniſt a wjedžen ſot jeho ducha namakamy pucž k wę-
nemu živjenju. Kajke bohatſtwo, kajke ujeſachodne plody!
Wſchitko pak je wón jenož teho dla dokonjal, dokelž
je ſ njebjež na ſemju pschischt, na kſchizu wumrjel a do-
rowa padnýl. Wón je to pscheńcze forno, kž w ſemi
ſemrje a wjèle plodow pschinjež. Hdyž njebjež wumrjel a
ſtanýl, hdy by, kaž Heliaž bjes ſmijerež ſo wróćil do
krasnoſče, by wón ſam wostał ſe ſwojim bohatſtwo a
bjes plodow. Šmijerč na kſchizu, pohrjebanje a horje-
ſacie ſoſdžela jeho plody a jeho bohatſtwo.
Něk wobdawa kſchizowanego a horjestanjenego wulka živa
wožada, kž dale bôle roſeže. Wſchitke milijomu duschow
na ſwecze, kž we wérje na kſchizowanego hladaja a
w luboſći na horjestanjenych wižaja, ſo naſyčuju ſ jeho
plodami: pscheńcze forno je wumrjelo a pschinjež wjèle
plodow. Jubilate!

Alle ſchtóž k jeho plodam pschinjež dže, dyrbí ſam
pscheńcze forno bjež, kž ſemrje a plody pschinjež. Je
drje roſdžel mjes Chrystuſom a mjes nami. Chrystuſ
dyrbjeſte cželnej ſmijerež ſo woprowacž, my pak dyrbimy
wumrjež ſmijerež ſtareho cžlowjela. Stary cžlowjek
w naſ ſe ſwojimi hréchami a lóſchtami je pscheńcze
forno, kž dyrbí wumrjež. Poſnaj ſwoje hréchi, kſchizu
ſwoje lóſchty, pohrjebaj w ſwjerzenju psches móž ſwiateho
Ducha ſwojeho ſtareho cžlowjela, ſwoje dotalne hréchne
živjenje, a hlaſ, ty budžes pscheńcze forno, kž ſemrje a
plody pschinjež.

Prěni plód je to nowe žiwenje: schtóż s Khrystušom wumrje, i nim tež stanje k nowemu žiwenju. W hľubokosći dusche leža prěnje hibanja noweho žiwenja. Duscha budže wumžena wot mozy a pokleča hrécha. Njewurjetniwe wieszeli ju napjelnuje, hdyž ho jej hréchi wodawaja, njebeska sbóžnoſez ho do njeje wuliva, hdyž ho s Bohom siedna, Bojski mér, kotrež swét dacž njemože, facžeri s njeje wschitku bojoſez, pod kotrež wona hacž dotal ſychoſasche a wona ſpěwa: Jubilate. Nowe žiwenje pyta ſwétlo, kaž horjestanjeni jutrowne ſlónzo, pſchekraſnuje zyle čaſne žiwenje, dželo, powolanje, četrpjenje, žaſoſez a dawa wſchitkim myſlam, prázowanjam a pſchedewſaezam nowe ſwétlo a nowu móz. Bywa naſežo w žiwenju: wſchudžom plody roſtu pod pruhami njebeſkeho ſlónza, kiz je Khrystuš, kaž w ſahrodze a pſches ſahrobu klineži: jubilate. A tuto nowe žiwenje, kiz wſchitko wobnowi, pſchekraſni tež ſhmerež, bjerje jej žahadlo, cžini ju pſcheczelnu; pſchetož žiwenje w Khrystušu njewumrje ale roſče, cžim bóle my ſwetej a cželu wotemrjem, a hdyž jachodna draſta wot naž wotpadiuje, ho nam ſjewi w polnej kraſnoſezi wěczne žiwenje a s noweho ſpěwa duscha, hdyž po horzyn bědzenju s daloka widži njebeſte Jerusalēm: Jubilate:

Ale to njeje hýſežte wſchitko. Móz prěnjeho pſchenicneho ſorna džela dale w jeho wěrjozych. Woni bywaja tež pſchenicne ſorna, kiz, wuſhyte na roli ſweta, žiwenje dawaja a w druhich plody tworja. Nowe žiwenje wobhnadzeneho ſbudži w druhich nowe žiwenje. Hdyž ſchtô wumrje ſhmerež starého člowjeka, bywa wón pſchenicne ſorno, kiz wjèle plodow nježe w ſwojim kložu. A tuk je ſwét wulke žiňowe polo, pſches kotrež klineži ſpěwanje žiňezarjow: Jubilate! Schtóż niežo njeve wot tajkeje ſhmereže a horjestača, wostanje ſham a njemože ſobu ſpěwacž, je kaž pſchenicne ſorno, kiz je padnylo na ſkalu a hdyž dolho tam leži, budže napoſlēd ſroſteptane abo wot wětra do morja wjedžene, hdyž žane wumženje njeje. Kaž někotry je tajke morwe, ſhubjene, ſapomnjenie pſchenicne ſorno! Boh pomhař nam k wumrječu w Khrystušu, ſo bychmy byli w nim tež živi, kotrehož dla dženja ſpěwamy: Jubilate!

Wyſkaj, ſyla wuſwolena,
Jandželam tež ſtowarſch ſo!
Jeho khwal, ty wobſbožena,
Zemu wěžnje džakuj ſo!

Hamjeń.

Bucjowanje po Božim pišmje abo

laſte myſle nadendžech, Bože kłoto ſzto ſzitajo.

Podarwa ſhvěrny čítat „Pomhař Boh-a“.

1. Inhi Mojsaſkowe, 21. stav.

(Potračowanje.)

A Sarah džeſehe, ſo by dalichim pſcheczhanjam ſaracžila, i Abraham: Wuežet tule nětko namaj njeſtrebnu džowku i jeje namaj runje tak njeſtrebym ſhynom; pſchetož jeje ſhyn, hordej a nadutej džowzy podobny, njedybi, jako je ſebi wotmýſlik, nařež ſ mojim ſhynom Izaafom abo ſhano jeho ſe ſwojeho manrelſtva wutložič; pſchetož džowzyny ſhyn njedybi namrež ſe ſhonom ſvobodneje.

Sarah ſpōňaje předy dyžli Abraham, kajti Imael budže, kaž tež Rebekka ſhvōjeju ſhynom předy ſpōňuje hacž Izaak.

Ale Abraham: ſo to jara wulzy njeſlubjeſte ſhvōjeju ſhyna dla. 13 lét dolho bě Imaela ſa teho mél, kotrež ma Bože ſhyno-

wanje namrež, a hýſežte nětko ſubovasche w nim ſhvoje cželo a ſhvoju frej.

Ale Boh džeſehe ſ njemu w noži we widženju abo wo ſhne: Njedaj ſebi ſ pſchinatordženeje injeſkoſeje ſle ſpodobacž džeſehe a džowki dla, ſo ho tebi radži, ſo by wobeju wuhnal. Wſchitko, ſchtóż je Sarah tebi prajilo, temu tý poſluchaj. Pſchetož to je moja rada: pſchetož w Izaaku budže tebi ſhynjo narjetnjene, wón, už Imael, ma ſhynjo, tebi ſhubjene, dale pložjeſ.

Zjoniči hlob, kotrež běſche w paradiſu muža k hréchej wabil, je tu Boži hlob.

Tež chru ja, džeſehe Boh dale, ſ džowzynho ſhyna ſud ſežnič, kaž tý hýž ſnajeſt, teho dla, ſo je wón po cžele tež twoje ſhymjo, a teho dla njeſtrebaſch strach měč, ſo je po ſdaczu ſurowe žadanje, ſo majs Imaela ſ domu wuežerjeſ.

Tež Imaela dýrbi Abraham woprowacž kaž poſdžiſho Izaaka; kaž nětko Boh da tam dopředta Abraham ſcheczeſcie, ſchtóż je ſham ſe ſhvojim ſhynom wotmýſlik, tak dýrbi tu po nim cžnič, ſchtóż je hýž ſham ſapocžal, ſo je pohanovu naſhwilnje ſe ſhvojeho traſejmu wuſamkuhl a Abrahamovo ſhymjo wuſwolit.

Wjedžawſhi nětko, ſchtő je w tutej wotkožinve wěži Boža wola, ſtany Abraham ſahe ramo, a wsa khléb a bleſchu wody, ſo byſhtaj cželni potřebu w puſčinje měloj, hdyž ami člowjeka ami tapki wody njenadeidžech, a poſloži Hagarje na ramjo, ſo jej tež hólza, a puſčej ſeju wot ſebje.

Zenou pſches tajke wuſtořenje bě móžno, ſo ho roſdžel mjeſ ſhynom po hnadle a dchu a mjeſ ſhynom po cžele ſruče a ramje ſjewi, a jo by ſo to ſtalo, ſo hlowny ſamýž ſoſcheje ſtawijn. Hdyž je ſo tuton roſdžel doſč ſjewi, ſhne ho Imael poſdžiſho tež ſažo bližič a tak bohatého nařowe ſubka wužinavacž.

A wona woteñdže ſ Versaby na ſtronu k ſhvojej egipتوſtej domiſuje, ſmyli pak bortsy prawy pucž a ſabludži ſo w puſčinje na južnej ſtronje poſla Versaby.

A hdyž ho woda w bleſhu pominy, poſloži wona hólza pod ſichtom a wotſtaji jeho tam ſpróžnho po dolhym napinazym puſčowanju a ſawutleneho ležo, hdyž běſche dotal ſchyrnaczeleñtneho ſa ruſu wjedla.

A woteñdže a ſhyn ſo naſdala napſchecžo njemu tak daloto, jako něhdej móžejch ſe ſchipom třelicž; pſchetož wona džeſehe: Za njemžu hladacž na mlodženzo wumrječe. Teho dla woteñdže wona ſe jeho bliſſoſeje a ſhyn ſo napſchecžo njemu a poſdeže ſhvoj hlob a plakasche, dokež maczeřne cžueža ju dale hicž njepuſčejichu.

Tehdy wuſkyſha Boh hólzony hlob w maczeřnych ſylach; wſchak bě ſlubil, ſo chze ſo wo njeho poſtaracž, dokež je ſ Abrahamovo ſhymjenja. A Boži jandžel, kotrež bě hýž ras ſa njeſ do puſčinu ſchol, ſawolanschi ſ njebeſ ſa Hagaru džeſehe k njeſ: ſchtő je cži, Hagar? ſo ſadweluſeſch a na teho njeſpominacž, kotrež je ſo cži něhdy ſjewi? Njeboj ſo, pſchetož Boh je hýž hólzony hlob wužyschal, hdyž wón leži ſhubjeny a bjeſe wſcheje pomožy.

Stau potajſim, wſchak je pomož hýž ſwiedžene, budž wjehela, wſmi hólza, kotrehož ſh ſa ſhubjeneho pod ſichtom poſložila, a wjedž jeho dale ſa ſhvoju ſuku; pſchetož tež ja chu ſhvoju ſuku nad nim ſjewicž a chzu ſe njeho wulki ſud ſežnič.

A Boh wotewri jeje woči, ſo wona ſtudžen ſ modu wuhlada, kotrež wona předy ſ hóřlím ſadweluſowanju njebe ſuhlada. ſchtóż ſebi w puſčinje ſtudžen wureje, tón ju ſ wjetſha ſe pěſkom píſhlyje, ſo dýrbiſh wuſwuzene wóčko měč, chæſchli tajku ſtudžen wužlēdžicž.

Hdyž nam Boh hnadu ſhvojeho wodženja ſapreje, ſhyn my wjehé ſredti ſbyli, tež tajke, kotrež hevak wſchědnuje pſchi pucžu nadendžem, ſo ho nam ſda, ſo ſu daloko wot naž. Proſchmy teho dla Boha, ſo by nam ſchędřitwje dal, ſchtóż trjebam, ale tež jo by nam mudroſež ſpožeſit, ſo móhli jeho darh naſožowacž; hevak ſo ſtanje, ſo wožrjed ſtudžen ſe ſacžinjenymaj wočomaj ſowutlomy.

A Hagar tam džeſehe a napjelni bleſchu ſ wodu a da hólzej pucž.

Hagar pak njeñdžesche dale do Egiptowſteje, ale wosta w puſčinje blisko pſchi ſeadefu, hdyž bě móžno bydlič.

Ale Boh běſche ſ hólzom, kotrež roſežeſche, ſo bu ſ mloženzo ſhym muž; a wón bydleſche, dokež bě to po jeho waſchnju, lubje rad w puſčinje, a wón bě dobrý třelet ſ proſkom.

A ho džen a bôle w třelenju wudočonjuž, bu wón „džiwi

eglowej", a bydlesze w puszczinie Pharan. A jeho macz wsadzony do gaju se kwojeje Egipciowscie domisny.

Pohiadajmy wróćzo! Isaak, potrebož bę Bóh Abrahamej wot wszechho spocžatka skubil, je ho píches wěru narodzil. Pódla njego steji Ismael, narodženy po częle a po wszechdenym puczu, jako hrudek Božego słowa. So njeby czelna wózowaska lubojež Božju radu falyła, njezwoli kňies do teho, so wojszanie byn wot zwobodnje píches ducha narodženym píchi tamnym wot skuzobneje po częle narodženym, a so byschtaj wobaj s dobom wot Abrahama namréloj, dokelž a hdyż tež bę tuton starochi Abramowony byn, kotrež bę po dołhim čzaju bjes džeczi nanej přenje njebezne píchi-hotowal. a ja dołhe čzaby tež jemu nadžių ſbzergał, so budże Bože skubjenje namrécz. Tak sjewi ho wulta wěrnoſć, kotrež po wschem zwijatum pízmje nadědzesch, a w nowym testamencze w zwiozej najwyšszej a dospotnej wožnosći wступi, so czelne prawa píched Bohom nicžo njeplaczą, a so jeho zwobodna hnada jemiczny člowiekej wscho ſcieżi. Tak je tuta stawijna ſunimo ja čzob nowego ſakonja. S dobom sjemi Bóh s Ismaelom, kaf wón tež tych, kotrechž njeje hiſtcež do zwiozeho hnadnego ſluba píchial, twa hnadnje wodži a żohniue, kat je ſamo džel duchownego Abramowego żohnowanja na Ismaelowych potomnikow swjed.

(Poznaczenie.)

Nuša wulka — pomož blifka!

P o w j e d a n c z f o .

(Potračjovanje.)

Rynež a Rynežowi towarzachojo spónachu, jo Handrij džen a bôle w Rybalkowej psychihilnosći postupuje; to jemu sawidzaču a hněwachu ſo, jo ho Handrij bôle čeječi dyžli woni. Woſebje Rynež hídzejče tuteho „njeſraleho hólza“, faž bě jemu narjetl, dokež ſo psches Handrijowe dary džen a bôle iſewi, jo je hľaba hšovcečta. Wón myſleshe a lataſche ſtajnje na to, wo by Handrijej ſeſchložil abo jeho tola ſ Rybalek wobkhoda wutložil. Podla teho pak wopofaſa sprawnemu mlođenčezu píšehe hšicze ſwonow- neje najwjetſchu píšečeſtnimostę, liſosy jemu fišený, liſičejeſte ſo ſ njemu a potaji ſwoju píšečeſtepanosć ſ tym, jo mějeſte ſtajnje wježete mjeswoczo a hladke wobližo.

Mědby — běžce runje njejedzela a Mybakez písačnja samkujenja — saštupi Rynč do Handrijowej istwy a postrowiwjschi jeho po wschednym, někaf njelepym, někaf hladkim wašchnju a položivjschi skobuk a sij na blido lehný že tak dolhi kaž běžce na Handrijowje řežo. Roshladujzy Žo je sawistym pohladanjom po istwje sarečza skonečnije:

"Divo často hym prají, Handrijo, ty hy ſo na ſbažé woženit. Rybákez ſuſes njeje nikomu tak pichihilem jato tebi. Nečko je eži najrjeſiſhu jſtuſu po zylkym domje pichipokafal, ſo bydliſch rjeſiſho hac̄ hrabia. Ako jaw mi tola, hdyž ſi tým ſwoju jſtviſieku pod třeſku pichirumam, dha ſo mi ſeſze, ſo bych mohl ſo ſi tobú ménicž."

"Křížky byly je wopravdě vůlzy žmiliš ke mnì", wotmolil
Sandřík. "Sam běch výchón psychopatién, hdyž mi miněný
tydženj tole wobydlenje psychopata. Njewím, kaf mož mož jemu
kwoju džasownosć wopokaſac." ¹⁶

"Scho mi te!" říkala Rynčíkudleský ho šmejlo. "Ty pišasch ja tříšob; mědyryjal tebi ja to něčto wjazy vlačzích dýzli druhim? Twoja mſdovnjeje bjes teho najskománscha. Wopomně jenož ſelko doſtanjetaj řečor a deňhi pižat! Vlači cíži ſaz robočejanej; bých li ja na twojim městnje byl, bých ſtam trochu dopomhol, když wón ſam dovořbač njecha."

"Shto se kwojej rēčzu ménisch?" woprascha ſo Handrij.

"Jeli so mje ujepischeradzjisch, dha wschaf mocht egi prajec; hréch wschaf njeje tak wulki a mnosz mjes namí cžinja tak. Tola žlub mi, so žanej cžlowísej duschi wo thm njepowiedasch."

"Možu li to pshed hvojim hvedomjom samoswiež, dha egi hclubju a hwoj blub hwoječju," rječnu Handriј.

„Duz dha poszuchaj!“ scheinete Ryngz podla Handrija po na stol kydnywschi. „Schtodz rosumi, Rybakez njejewo mieno někol tak napříaz, kaž won hanu piža, mdože ho bóry wobohacjic. Trebaſch jenož měnu napříaz; hdyž eže nichčon njevidzi, smiechesh papjeru do druhich, lotkiz wščednje swój puež i pišatnje do hveita nastupja. Všich tajich krepjac poldra ſta aho tsi ſta hrivnow njeptyniesch, najevana měna a pravymi měnami wuplaži, a před hacž khapon ſaspěwa, masch pjenieshy. — Schto do teho ménisch?“

Handrīj běsche wschón sprostiny, wužlychawski czertowſtu
radu; won njejnajesche ani hłowa, so mohl hwoj hñew a hwoju
roshorjenofez wupyriez. Mynež drie pytñ, so je Handrij wschón
roshorjem, mějesche pak ja to, so je wschó, ičtož nam Boži ſakon
ſaka, w Handrijowej wutrobje na wójni czahnylo i tyn, schwož
nam Boži ſakon ſakaſa. Mynež so ſdachę, so je hwoju lehnu
hru hžo na pol dobył. S nowa ſapocža ręczeez a zwamlich, so
by wsché čeſne Handrijowe ſakady ſabil.

"Haj wschol, haj," sarečja Rynč saho, "tebi chceš ho dživat̄, taſkale pschellepanoč! Šiwoje žive dny wo taſkim hſchęze ujejszy ſoſkylſchol a wohladat. Woptaj jenož, ſak blödzy blödzi, maſch-li pjeniesy f hromadami, kotrež doſtanjesch bjeſe wſcheje prody a bjeſe wſchego stracha, potom ſpojnaſech, ſafka kraknoč to je, ſo fu hſchęze živu na ſemi. Na konju jěſdzic̄, na woſu jěſdzic̄, hrac̄, pić, ſchlichtli liſac̄, wſcho móžech, a wſcho móžech bjeſe wſchego stracha, daſh-li ho wote mnje wodzic̄. Stajniſe ſmejſech pjenies doſc̄, ſtajniſe wjeſele a radoſeň na doſc̄, a wſcho to je mſda, ſo napisheſch jenicek mjenou. — Hlej, tu ſym nachſtehezane papierſi ſa měm ſobu pschinjeſl," — Rynč wuzahnywſchi je ſe ſaka poſoži je na bliđo — "hlej! jenož liczbu trjebaſch napiſac̄, kotrež ſebi twoja wutroba pſcheje, a Mybaſkowe mjenou ſpody, a wſcho je hotowe. Doniž ho wohlaſach, maſch, ſchtož ſebi pſchejeſch a trjebaſch. Ty ſnajech ſak derje jako ja, ſo fu Mybaſkowe ménz tak dobre, jako hotowe pjeniesy. Schto do teho ménisch?"

Handrij wojnjo žam se žobu na wosomis rospominasche, schtož bě runje ſaſkylſchal. Tola niz troſch, hač ma žo teho džerzeč, ſchtož bě wot swojego towařicha runje ſaſkylſchal, ale wón roſpominasche, hač by tute njeſtežomne Rynčzowe wypoſhlady hmydom wotkeyl a je ſnjeſej Mybakej ſdželil abo niz. Skónčenje roſhudži ſo tak: Rynčzej bě ſlubit, jo chže mjelečeč, teho dla chžyſche wiſcho hiſhče potajic; Rynčzej pak chžyſche krucze ſakasac, jo njeby jemu hyd ſaſio taſfe radžit abo jeho na ſtepuče wabil.

„Praš mi tola.“ rješnji škoničnje, „Bi ti bižo tajse služiti?“

"Ja?" jawila Myrč a mijelčeske, jako čzył rospominacę.
"Ja? Né, tajte něčto uježdym hýcheče slucíz. Češo dla bych
to tež dyrbiak. Mam pjenes stajne dospě. Ale ty mohł tajte
sworacę. Twoja mīda je ta tajte město jara hñadna. Njemóžet
žo na wjeżelach wołodželecę. Stajnie a výchezo masz doma
hydacę, ujepischňudžesč ani do kħosejowrje, ani do konditarnye.
Tebe je mi žel! So mohł ſo i druhimi rosmjeseleč, hym tebi
puče a ꝑredli poſkaſal. Mēnju sprawnje ſ tobu, a derje budže,
hdyž na moje ſłowa poſkuchaſſal."

Tute ludaze kłowa wobliczachu Handrijowe rośbudżenje, so Nybakez kuięsiej Rynčowę njełnieżomne poruczenie njezdżeli. Wón rjeſtli: „Rynčo! mi so ſda, jo ani njeznajesz, na kajſi njeſtukhy mje chaył wabieč. Njecham ja to mēč, jo je ſaſałkoſcju iajſe mi poruczajch; teho by mi ſel bylo, dokež mēl tebie potom hidičce je wſchej kwojej duszhu. Nē, tak njebudże, a teho dla czu wſcho, iſtož by mi ręčał, w kwojej duszci potocic a njecham żanru ſiwej duszci wo tym powiedac. Tola wopomn, ſchto bnych swjedi, bnych-li był kłaby abo kłupi, so bnych na twoju radu poźluchal. S preniu bnych kwoju duszcu womasal i kroſnym hřechom, i paduchſtowm, kotrež njebnych moħł wotmyez ani i roſkačom, ani i modlitwou; i druga bnych kwojego kuięsa ſiebał, kotrež ma dowěrzenie min; a i trecią bnych miſtyle na hřeščinu puež dale a kłubſcho. Njeznajesz, Rynčo: kwohož czert ja jeniecku wloſku psichimnie, temu boryk fožu ſdrefe! A ſchto by jo mnū bylo, bnych-li tebi poźluchal? Bnych-li hdy moħł sprawnemu kłowięſej do injeſwočca poħladać? Njeby ho moħł kōdžicemu njeſtuchini nubi hřech wotkryz; nje-mohla haniba mje wſchedźne dołkhwatać? Dopomn ho na moju wbohu macz a na mojego dobroczerjal ſchto bnytaj wonoj prajiloj, bnych-li ho dał wot hřechu narawieč? Wotmoliw mi na to. Rynčo!”

„Bózio moj!” wotmolwi wón, „tajse ſo i wopjezigu nje-wotknie! Ta cie niechciu niſcherodziſi.”

"A njeby-lí mje tež psichodéž," iarečja Handrij s nowa. "Móžesč-li tež čłowiekow sjebač a sludeč, tak pac chył wózko. Wože wołslepieč? Šdy ty sapomuł, so wečzny Wóz w njebesjach na kózdu našchu fracieł hłoda, so snoje našche tajue myšle a našche psichirte skufki? Né, Rynče! nihdý a ženje mje na hréckne schęzečki njenowabish. Wodam eži tutou přeni pospyt měno, so njewelch, jehož by s tym sfcuzil. Wsmi swoje papieru

a donješ je, ſi wotkal by je wiſal. Wone uježkuſcheja ani tebi, ani mi. Dži mi jenož dži ſi nimi."

Wschodni sawjerczem a pochluscheny stajnyschi, papery do
saka tylkynyschi, klobuk zebi stajnyschi a w Bozemje ani nje-
prajiwyschi, wotendze Rynez. Wschedne, ale wérne a bohabojsne
kłowa běchu jeho do wutroby kłole. Wón nijemózczęsze wjazd na
Handriją pochladać, fotrehož chrysche skoszcz. Handrij pat pochl-
nywschi so, hdynz běsče hrosmy píščeczel jeho wopusczežil, prosceſeſe
Boha, so by jeho stajnje a píšezo poſylnil, so njeby w hórkim
boju s hřechom wustal.

(Pozdravovanje.)

Wschelake s blissa a s dalosa.

— Ssiedu je šo saksa krajna evangelijo-lutherska synoda w Drzgħanach kromadžila. W našich Božich domach je šo hija sanibżenu ujedzlu dobroproschenje ja wuradżenja synoda iwtmela. Hdyż też po fdaċju synoda wosznejje ważne ujive faktorje wuradżej nuna, je šo tola wiċċelake wupollox, hdyex mōže k lepşiemu sbożu našeje droheje zyrtwie flutkowacż. Boh poħyli wujsseleħi fastiġjerjew, so bixxu to jene we wozomaj melli — sboże droheje evangelijo-lutherkeje zyrtwie.

— Nasz krajani, t. wyższych gminasialnych wiceżer dr. Włuka w Freibergu, je titul profesora pschi krakowskim narodnym dniu spożegiem dostal.

— Kines wużej Tempel w Porsdżach kwyecżesche jańżenu
ħredju ħwój 25-leimi fajfostini jubilej. Wot woħadu doista kines
Tempel rjane doposla ma lubożeja a psxipōsnacħa. Schulista woħada
dari jemu droghotn piżak, ihuksse džeżi għlebiorne kċiżi. Wot
ħwnejha kolegum doista rjane ċaġidni kollha rjeċċas.

— Wjeleczanstki Boži dom ſu w tym leče pfchettvari. Wón je dawno hižo ſa leto wot leta pfchibjerazu woſzadu njedoszazhy. Lubje ſu dodžeržane, ſo je strach, hdyž ſu polne. Ša leto dybti twar doſonjam byč. To ſmějemy ſaſo rjany nowy Boži dom w naſzej Lužicy.

— Jenželjstvo je 5 milijardow sa wójnu pszczeńczo buram wudala. Kdy bych u to Jenželjezenjo dopředka widzeli, měsće njeprawu wójnu sapočeli njebychu. To jim dobyty kraj wunječe njenmže. Wobżarowac̄ jich nicto njebudže, ale ſterje prajieť: to je Boże prawdoistine wodženje.

— Nařízení austrijského krále je protektoratstvo katholického schulského továřstva, kterež sa katholiku zhrék v Austrijské řeštuje a džela, pšchival s výročným prajenjem, so budže řešinje sa skutočnosťou tehole továřstva a pšchezivo evangelskemu hibanju. Tole výstupovanie je mjes evangelskimi vulek rošhorjenie sbudžilo, a to s dobrým prawom, pšcheloz řešichta nima tak ſjawnje výstupovač pšchezivo dželej hwojich poddanow. Vón ma kniežiež tak derje nad hwojimi evangelskimi kaž nad hwojimi katholickimi poddanami.

Twoja wola ſo stan.

¶ Dr. Marchinej Lutherej pschiudže jedyn džen pschečel a skorzeče: „Mi wschitko přeli dže, wschitke moje pschečza bo samicza, moje nadžije ho poraža, moje wtopohladý bo postoreža.“

„Lubh pscheczęto, to je twoja wina”, wotmolwi Luther.

„Moja wina? Rat to?”

„Haj, hloj: czecho dla modlisię ſo kogdy dżen: twoja wola ſo
ſtan, ty dyrbiſch ſo radſchō modlisz: moja wola ſo ſtan; taž doſho
paſ ſo modlisię, ſo by ſo Boža wola ſtola, dyrbiſch jo tež ſmierom
pſchiwac̄, hdyž won po twojej pröſtrví ežini.“ Muž, kotryž je
w hiſčejc wjele wjetſich ežebnoſczach był hač my, David, pſci
tym wſchem praſi: „Porucz temu knieſej twoje pucze a mēj nadžiju
k njemu, won budže wſchitko derje ežinicz.“ Mēj ſwoje wjeſebla
nad tym knieſu, won budže tebi dačz, po ežim ſtwoja wutroba
žada. Mam Boha, kotryž pomha, knieſu, kotryž wot ſmierze
wumozę, ale dyrbiſu k njemu pſchiuč, naſchu wutrobu pſched nim
wuzhypac̄, ſo kuſ ſamich ſapreč ſawutkuječ a potom tež na Božu
pomož ežatac̄. Won podarmo praſil njeje: „Pſtaječe mje!“
Teſho ponoz je bliſka tym, lotiſ ſo jeho boja. Pod kſchijom
Khrystuſhowym je rum ja wſchitke ſtarofſe. Hdyž je Jezuſ naſhe
hrechi wot naſ přeſz wſal, ujedyrbijal tež tu hromadku ſtarofſow
wot naſ wſac̄? Schtob̄ je pod kſchijom Khrystuſhowym doma,
tón je naſſbožowniſchi člowieč.

S s w i a t h y w o h e n.

(Postracjowanię a istoczenie.)

Mjes wschelatimi njedostojnoszemi, kotrež žo pschi rowje Sbóžnika stanu, je swjedzen „swjateho wohnja“ bjes dwela najwjetshi. Ruska a grichista zyrkej matej tu jedazu pschinatu. Ktichesztjenjo tehole werywujnacza w Jérusalemie jutry se zwieczfami te mschi dzeja. Woni dziedža pschi swjathym rowje, hdzej žo pječza jutry swjathym woheń ſam psches Boži džiw ſapali, ſi njebjek ſivoje zwieczki ſachwiedzieć. To wojsowanje wo to, iſčto by preni byl pschi jutrownym swjathym wohnju, je ſi krawnymi puſkami na swjathym měſeče mjes tchejezjanami wschelatich werywujnaczejow wjedlo, pozhledni kročž w lécze 1895. To zyle pat nježo denhe njeje hac̄ ſchibale jedanswo měſchnikow, kotrež ſi tež wjazy wot tych njepręje, kotsiz ſu do węžy nits poahladali. To waſchne ſi jenož dobrę pjeniężnego dobytku dla lěta wot lěta wojskowje, ſo by ſo prawje wjèle lohlowěrjazych do Jérusalemie wabilo. „Sewjatih woheń“ je woprawdže jara nježwiaty woheń. Niz požwjezgazy a wuzižezazy, ale ſchłodny a ſažazy ſac̄iſtehž ma na narauštich tchejezjanow. Woni ſi s tym jenož wobkruczeja w ſwontownym ſrojymjenju tchejezjanſta jako hromadze ſwontowych waſchnjow. Haj, nječijty woheń niſkich žadosezow, kotrež ſi w czelnym čłowjeku pali, woheń njeſpocheczelitwa a hidženja ſi psches „swjathym woheń“ we wjèle padach hysčeže ſiwi a požylni. To poſkuſnia wodženja wokolo woltaria ſwjatchego rowa. Œ ſak hinaſhi je tola tón woheń, kotrež měſchnizy w Jérusalemie ſzde lěto činja wot woprawdžiteho ſwjatchego wohnja, kotrež chyzſche Jeſuž na ſwetę ſapalicę, ſo by ſo won palik w narauštich tchejezjanſtvje. So by ſo paſazy woheń ſim na ſwědomje połožiſ, ſo bych ſkonečnje poſnali a ſac̄zuli, tajtu hanibū woni tchejezjanſtu činja ſi ſzwojimi pschinatymi waſchnjemi. So bych ſo won poňali, ſo tchejezjanſtu njewoſteſti we wobledžbowanju ſwontowych waſchnjow, ale w nowym, čiſtym živjenju a ſkodženju. Njech woheń prawje Sbóžnikoweſe luboſeſe jich wutroby ſapali, ſo bych ſo wotuziſle ſi dolheho ſpanja a ſproſzienia ſmierze, ſo by roſtal lód ſebiežnoſeſe a ſamoluboſeſe a ſpalik wſchē hręſchine žadoseſe. Njech potom woheń ſejužkoweſe luboſeſe ſi won dobuđe jako paſazy woheń prawje čłowjekſteſeſe luboſeſe, ſo bych ſo narauštiche ſyrluje ſwetko wohnja byle, kotrež ſzwosemu ſzwetli ſo ſwetiež dawaju do čzémnoſeſe a nozy wobbaważeſho muhamedanskeho luda.

Něčítoť rošpominanju.

Djivne wotmowljenje.

Snata węz je, s' kajkej skózju a húrwovoježu khézor Julianus w hwojim khézorstwie khéczijanstwo wutupiež phtasche, so by poħanstuwu, fotrež bu pod khézorem Konstantinom hžo khétero wobmiejewane, jaħo wupomha. Psihi tħix wobstejnōszejah ho poħanxi mudry Libanijs, lubujsk a wucżej khézora Julianu, khéczijanskeho wucżerja w Atticħiġi s' hórkim ħmēhom woprascha: „Shto dha cżejħolwy hyn s' Nazaretha ċini?“ na czoż jemu tħon frótki wotmislwjenje da: „Wón bżżeq kofħeq ja twojhego wucżomza.“ A wopradżże ja nekotre dm̊i powijszej döndże, jo je Julianus w bitwje psħecċiżivo Persijskim morjem.

Hudançfa.

Steji i chtomi výchón bjes skory,
Vyhoki džé psches dwory,
Spody nima körjenja,
Wjerchek je radý břesyczka;
Sa tej hólzy čzolpaju,
Potom spěchne reje du.

Učta w drobných pucháčkach,
Bada w krjepkach, krjepelach,
Wośn spodn' njebla ho.
W symje s pierjom hrajajo,
Se jemje ho totoli,
Potom běži po semi.

Ežim wjazh ſ nožom ſałvnuje, ežim wjazh ſebi nawarbu

Dalsiche dobrowolne dary ja wbohe armeniske hyroth:
G. Michalkiewicz wroclaw blisko katedry garnizon Wieden

Witajcie w gospodarstwie naszym i w naszej rodzinie. Wszystko co mamy, jest nam dano. Wszystko co mamy, jest nam dano. Wszystko co mamy, jest nam dano. Wszystko co mamy, jest nam dano.

Mócsy redastor